

Regeringskansliet, klimat-och
näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över promemorian Ny myndighet för miljöprövning

Er beteckning: KN2025/01878

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser det är av stor vikt, inte minst för näringslivet, att den nya miljöprövningsmyndigheten bibehåller en regional förankring. Kompetensförsörjningen kommer att vara en viktig pusselbit för att lyckas med en smidig och rättssäker tillståndsprövning. Länsstyrelsen delar miljötillståndsutredningens bedömning att Örebro är mycket väl lämpad ort för ett regionalkontor för den nya miljöprövningsmyndigheten.

En viktig förutsättning är dock att tillräckliga resurser avsätts. Här bedömer Länsstyrelsen att resursbehovet underskattats både vad gäller för Länsstyrelsens viktiga roll i det nya prövningssystemet och för den nya Miljöprövningsmyndigheten.

Gemensam handläggning

Av förslag till 19 kap. 2 a § miljöbalken framgår att ett anmälningssärende som har samma verksamhetsutövare och ett samband med en ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som Miljöprövningsmyndigheten prövar, får prövas av Miljöprövningsmyndigheten. Det framgår också att myndigheten då ska tillämpa samma bestämmelser om handläggning som den myndighet som annars skulle ha handlagt ärendet skulle ha tillämpat. För att inte fördröja tillståndsprövningen och för att det ska finnas något syfte med att anmälningssärendet prövas av Miljöprövningsmyndigheten bör det tydliggöras att myndigheten inte behöver ta ett beslut om förlängd tidsfrist för anmälningssärendet, utan att beslut i anmälningssärendet i dessa fall antar den tidsfrist som gäller för tillståndsärendet i övrigt.

Tillståndets giltighet och omprövning

Av förslag till ändring av 24 kap. 11 § miljöbalken framgår av andra stycket andra meningen att om tillstånd getts av Miljöprövningsmyndigheten eller länsstyrelsen, så ska ansökan göras hos den som har gett tillståndet. Blir det då, från den 1 juli 2027, inte alltid till Miljöprövningsmyndigheten? Om så är fallet blir det tydligare att skriva det istället för den som har gett tillståndet.

Övriga förordningar som bör gälla för den nya myndigheten

Länsstyrelsen kommer fortsatt att vara en viktig part i den ärenden som Miljöprövningsmyndigheten kommer att pröva, som tillsynsmyndighet och/eller en regional myndighet som har i uppdrag att bevaka både allmänna och enskilda intressen i länet. Länsstyrelsen bör därför läggas till som en myndighet som alltid ska få meddelande om ansökan och kungörelsen i 9 och 10 §§ i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Av samma anledning bör Länsstyrelsen vara en part som får överklaga Miljöprövningsmyndighetens beslut som rör frågor om markavvattning och därmed läggas till i 46 § i förordningen om vattenverksamheter.

Även 5 kap. 2 § i lagen om mark- och miljödomstolar bör ändras så att det är Länsstyrelsen (och inte Miljöprövningsmyndigheten) som är motpart när någon enskild överklagar Miljöprövningsmyndighetens beslut.

Avgift och redovisning av uppgifter

Länsstyrelsen delar bedömningen att Länsstyrelsen även fortsättningsvis bör vara den myndighet som beslutar om prövnings- och tillsynsavgift för miljöfarlig verksamhet som innehar tillstånd.

Däremot kommer den nya Miljöprövningsmyndigheten behöva ta ut avgifter med stöd av förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) för ett antal anmälningssärenden som provas i samband med ett tillståndsärende eller ansökningsärenden kopplade till BAT-slutsatser. I det sammanhanget bör påtalas att det saknas stöd för att ta ut avgift för prövning av alternativvärde enligt 15 § i industriutsläppsförordningen. Avgiftens storlek för prövning av

alternativvärde borde utifrån erfarenhet av dessa prövningars komplexitet och tidsåtgång landa på 50-100 % i jämförelse med prövning av dispens från ett begränsningsvärde enligt 16 § i industriutsläppsförordningen, som regleras i 2 kap. 8 § FAPT.

Länsstyrelsen har i dag även rätt att ta ut kostnader från sökanden för kungörelse m.m. enligt 8 kap. FAPT. Motsvarande rätt bör även ges till Miljöprövningsmyndigheten. Det bör även förtydligas att rätten att ta ut kostnader från sökanden ska gälla för alla typer av ärenden som kan behöva kungöras, exempelvis förlängning av igångsättningstid, omprövningar eller ändringar av villkor enligt 24 kap. 2, 5, 11 eller 13 §§ miljöbalken.

Konsekvenser

Som redan påtalats kommer Länsstyrelsen fortsatt att vara en viktig part i den ärenden som Miljöprövningsmyndigheten kommer att pröva, som tillsynsmyndighet och/eller en regional myndighet som har i uppdrag att bevaka både allmänna och enskilda intressen i länet. I detta skede, då man valt att genomföra miljötillståndsutredningen i etapper, kommer Länsstyrelsen jämte sökanden också att vara kvar som huvudansvarig för samrådsprocessen. Men även vid framtida förändringar där miljöbedömningsprocessen kan komma att flyttas över till Miljöprövningsmyndigheten kommer Länsstyrelsen att vara en viktig part, där det är av stor vikt att kunna behålla både miljökompetens och industriell kompetens.

Vi bedömer att resursbehovet underskattats både vad gäller för Länsstyrelsens viktiga roll i det nya prövningssystemet och för den nya Miljöprövningsmyndigheten. Att tillräckliga resurser avsätts är av stor vikt för näringslivet och för att på sikt få till ett effektivare prövningssystem.

Det finns en påtaglig risk med att genomföra miljötillståndsutredningens förslag i olika etapper. Att inrätta en ny myndighet stegvis kan komma att medföra utdragna övergångsproblem där myndigheter och näringsliv behöver förhålla sig till två parallella och ofullständiga prövningssystem. Redan i dag ser vi att prövningssystemet upplevs som otydligt då det genomförts ett antal lagstiftningsförändringar med avsaknad av en röd tråd.

Länsstyrelsen noterar att miljötillståndsutredningen föreslår att miljöprövningsmyndigheten lokaliseras till sex regionalkontor där Örebro föreslås vara en av de sex orterna. Länsstyrelsen delar

utredningens bedömning att Örebro är mycket väl lämpad ort för ett regionalkontor för den nya miljöprövningsmyndigheten. Vi bedömer att en regional förankring är av stor vikt för näringslivet och för att uppnå en effektivare prövningsprocess, där kontinuitet, kompetens och kvalitet är ledord.

I Örebro finns i dag en väl fungerande miljöprövningsdelegation med stor erfarenhet, expertis och goda kunskaper inom exempelvis branscher som är viktiga för försvarsindustrin, aktiva gruvverksamheter, ett stort antal Seveso-anläggningar, en stor andel täktverksamheter med mera. Länsstyrelsen i Örebro län är vidare civilområdesansvarig länsstyrelse för Mellersta civilområdet, en av de sex länsstyrelser som är utsedda till kontaktpunkter enligt EU-förordningen om nettonollindustrin och EU-förordningen om kritiska råmaterial samt en av de koncentrationsansvariga länsstyrelserna.

Kompetensförsörjningen kommer att vara en utmaning vid införandet av den nya miljöprövningsmyndigheten. En smidig och rättssäker tillståndsprövning kan bara uppnås om det finns tillgång till rätt kompetens. Örebro bedöms ha flera fördelar i detta sammanhang. Utöver att det redan finns en väl fungerande miljöprövningsdelegation i Örebro finns även en stor andel andra statliga myndigheter (29 stycken enligt rapport 2024:8 - Statlig närvaro och service i Örebro län 2024) och en stor närvaro av konsultföretag som jobbar med miljöprövningar på uppdrag av regionens viktiga näringsliv. Vidare ligger Örebro mycket centralt ur demografisk synvinkel, med bra kommunikationer, ett eget universitet, en god bostadsmarknad och bra tillgång till kontorslokaler i strategiska lägen.

Allmänna synpunkter

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap anges i flera paragrafer som är aktuella för ändringar. Med anledning av att aktuell myndighet byter namn till Myndigheten för civilt försvar den 1 januari 2026 är det lämpligt att justera detta i författningstexten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande landshövding Anneli Hulthén med miljöhandläggare Jonas Georgsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har enhetschef Malin Ahlm medverkat.

Kopia till:

kn.me.remissvar@regeringskansliet.se